

« اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ اٰلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ »

- ۱- توفیق هدایت مردم از آن خداست. (قصص/۵۶)
- ۲- کار فرهنگی باید با نام خدا و برای خدا باشد. (علق/۱)
- ۳- همه مسئولان فرهنگی در هر تصمیم و برنامه ریزی، نیازمند هدایت الهی هستند. (فاتحه/۶)
- ۴- در مسائل فرهنگی تزکیه بر تعلیم مقدم است. (آل عمران/۱۶۴)
- ۵- انحراف در مسائل فرهنگی، مصداق بالاترین ظلم هاست. (انعام/۹۳ - هود/۱۸ - عنکبوت/۶۸ - صف/۷)
- ۶- برای سپردن مسئولیت فرهنگی، باید لیاقت و ظرفیت افراد مورد توجه قرار گیرد. (انعام/۱۲۴)
- ۷- پایداری و مقاومت در کار فرهنگی. (هود/۱۱۲)
- ۸- باید خود به آنچه می گویند و می نویسند عمل کنند و گرنه عالم بی عمل، درختی بی ثمر خواهد بود. (صف/۲)
- ۹- کار فرهنگی نیاز به روح بزرگی دارد. (طه/۲۵)
- ۱۰- باید از دلی نرم و خَلقی عالی برخوردار باشند. (آل عمران/۱۵۹)
- ۱۱- باید بی تکلف و بی توقع باشند. (ص/۸۶)
- ۱۲- باید نسبت به زیردستان خود متواضع باشند. (شعراء/۲۱۵)
- ۱۳- باید دائماً در فکر رشد علمی خود باشند. (طه/۱۱۴)
- ۱۴- انتخاب زمان مناسب در کارهای فرهنگی مهم است. (قدر/۱)
- ۱۵- باید از پاکیزگی و آراستگی لازم برخوردار باشد. (مدثر/۴)
- ۱۶- باید از کمالات اخلاقی برخوردار باشد، تا برای دیگران الگو قرار گیرد. (قلم/۴ - احزاب/۲۱)
- ۱۷- مباحث فرهنگی باید به نحوی روان و آسان القاء شود، که عوام بفهمند و خواص بیسندد. (قمر/۴۰، ۳۲، ۲۲، ۱۷ - آل عمران/۱۳۸ - نساء/۹)
- ۱۸- تغییر فرهنگ و فکر مردم باید با آزادی و انتخاب و آگاهانه و عاشقانه باشد، نه با زور و استبداد. (غاشیه/۲۲ - بقره/۲۵۶ - اعراف/۱۲۳)
- ۱۹- محبوبیت واقعی را از خدا بدانیم. (طه/۳۹)
- ۲۰- راه کار فرهنگی، بهره گیری از منطق و استدلال و موعظه و در مواردی جدال نیکو است. (نحل/۱۲۵)
- ۲۱- خوش سابقه بودن، در اثرگذاری کار فرهنگی نقش مهمی دارد. (یونس/۱۶)
- ۲۲- باید از صلابت و قاطعیت ویژه برخوردار باشند. (انبیاء/۵۸، ۵۷)
- ۲۳- هرگاه خواستیم دستوری فرهنگی صادر کنیم، باید خود در عمل به آن پیشگام باشیم. (احزاب/۵۶)
- ۲۴- رهبران فکری و اخلاقی جامعه نباید چشم به امکانات و تجملات دیگران بدوزند. (حجر/۸۸)
- ۲۵- در مواردی که چیزی را نمی دانیم، با کمال شجاعت و صراحت اعلام کنیم که من این را نمی دانم. (جن/۲۵)
- ۲۶- هر گاه متوجه شدیم دیگری از ما مؤفق تر است، او را مطرح کنیم و از اقرار به فضل دیگران نترسیم. (قصص/۳۴)

- ۲۷- در مواردی نباید به تنهایی اقدام کرد، بلکه باید اول همفکر و یار پیدا کرد و سپس حرکت کرد. (طه/۴۳)
- ۲۸- باید آمادگی روحی برای استعفاء و واگذاری مسئولیت به دیگری را داشته باشد، گرچه در عمل پیش نیاید. (آل عمران/۸۱)
- ۲۹- در مسئولین فرهنگی نباید هیچ گونه کژی و انحراف باشد. (کهف/۱)
- ۳۰- باید در برابر دعوت به سازش با قاطعیت برخورد کنیم. (کافرون/۲)
- ۳۱- باید به افراد اهل پذیرش، آرامش و امید داد. (توبه/۱۰۳)
- ۳۲- به مخالفان، فرصت تحقیق و مطالعه و بررسی بدهیم و علاوه بر مهلت، امنیت آنان را نیز تأمین کنیم. (توبه/۶)
- ۳۳- سوز و شور، لازمه کار مسئول فرهنگی است. (توبه/۱۲۸)
- ۳۴- از منت گذاردن و فزون طلبی دوری کنیم. (مدثر/۶)
- ۳۵- با مخاطبین، منطقی و استدلالی گفتگو کنیم. (بقره/۱۱۱)
- ۳۶- دعوت به راه خدا بهترین کارهاست. (فصلت/۳۳)
- ۳۷- ارزش کار فرهنگی روی یک نفر، برابر است با حیات یک جامعه. (مائده/۳۲)
- ۳۸- نتیجه کار فرهنگی باید نجات مردم از ظلمات به نور باشد. (ابراهیم/۱)
- ۳۹- شهادت و شجاعت شرط لازم برای پذیرش مسئولیت فرهنگی است. (احزاب/۳۹)
- ۴۰- باید راه کج اندیشان را برای مردم تبیین نمود. (انعام/۵۵)
- ۴۱- کار فرهنگی را باید از نزدیکان شروع کرد. (شعراء/۲۱۴)
- ۴۲- نباید پایه فکر و عمل ما، حدس و گمان باشد. (بقره/۷۸)
- ۴۳- در امور فرهنگی باید انتخاب احسن کرد. (زمر/۱۸)
- ۴۴- باید الگوهای مثبت و منفی را با هم مقایسه کرد. (تحریم/۱۱)
- ۴۵- کار فرهنگی باید تداوم داشته باشد. (قصص/۵۱)
- ۴۶- کار فرهنگی باید تدریجی باشد. (اسراء/۱۰۶)
- ۴۷- در کار فرهنگی باید جدّی و پیگیر بود. (مریم/۱۲)
- ۴۸- برای جذب مخالفان، باید ابتدا دل آنان را به دست آورد. (توبه/۶۰)
- ۴۹- پرهیز از یک سونگری و تک محوری. (توبه/۱۲۲)
- ۵۰- وطن و زادگاه، برای کار فرهنگی اولویت دارد. (توبه/۱۲۲)
- ۵۱- شناخت مسئول فرهنگی از دین، عمیق باشد نه سطحی. (توبه/۱۲۲)
- ۵۲- نباید منتظر دعوت باشیم، بلکه ما باید به سراغ مردم برویم. (توبه/۱۲۲)
- ۵۳- ناسزا گویی ممنوع، حتی نسبت به مخالفان. (انعام/۱۰۸)
- ۵۴- صبر و تحمل لازمه کار فرهنگی است. (احقاف/۳۵)
- ۵۵- ساده زیست و مردمی باشیم. (کهف/۱۱۰ - فرقان/۷ - بقره/۱۲۹ - مؤمنون/۳۲)

- ۵۶- آمادگی برای پاسخگویی به شبهات. (بقره/۱۴۲)
- ۵۷- کارهای فرهنگی باید موجب حرکت و قیام جامعه شود، نه رکود و جمود. (حدید/۲۵)
- ۵۸- پایداری بر ارزشها و قدردانی از زحمات گذشتگان. (انعام/۹۰)
- ۵۹- باید از خود محوری و هواپرستی پرهیز کرد. (طه/۹۶)
- ۶۰- کار فرهنگی باید براساس بصیرت باشد. (یوسف/۱۰۸)
- ۶۱- اگر کار برای اقامه قرآن نباشد، پوچ و بی ارزش است. (مائده/۶۸)
- ۶۲- باید به آنچه مردم را به آن دعوت می کنیم، ایمان داشته باشیم. (بقره/۲۸۵)
- ۶۳- گریه و خنده هر دو ابزار مجاز برای کار فرهنگی اند. (نجم/۴۳)
- ۶۴- همیشه تاریخ و میراث گذشتگان نشانه حقانیت نیست. (زخرف/۲۲، ۲۳)
- ۶۵- دشمنان با آگاهی و برنامه ضربه می زنند. (آل عمران/۷۸)
- ۶۶- اولین راه تهاجم دشمن، تهاجم فکری است. (آل عمران/۱۱۸)
- ۶۷- گفتار و عقاید خوب دیگران را بپذیریم و اقرار کنیم. (نساء/۴۷)
- ۶۸- سرمایه گذاری روی فکر و فرهنگ بازده اقتصادی دارد. (اعراف/۹۶)
- ۶۹- باید با اخلاق و ادبیات مخاطب آشنا باشیم. (ابراهیم/۴)
- ۷۰- برای ارشاد باید از همه فرصت ها بهره گرفت. (قلم/۲۸)
- ۷۱- کار فرهنگی باید پیوسته و دائمی باشد. (نوح/۵)
- ۷۲- رهبران فکری نباید تابع هوس های دیگران باشند. (مائده/۴۸، ۴۹)
- ۷۳- در مبارزه با منکرات فرهنگی باید ابتدا راه های مجاز و حلال را گسترش دهیم. (هود/۷۸)
- ۷۴- دعوت نباید به تملق کشیده شود. (ابراهیم/۸)
- ۷۵- باید میزان آمادگی مخاطب را در نظر گرفت. (مزل/۲۰)
- ۷۶- کار فرهنگی باید با زمینه های میهمانی و پذیرایی باشد. (احزاب/۵۳)
- ۷۷- اگر بتوانیم مشکلات مادی مردم را حل کنیم، بستری برای انجام کار فرهنگی خواهد بود. (یونس/۸۷ - بقره/۶۰)
- ۷۸- در کار فرهنگی باید از قصه و تاریخ استفاده کرد. (اعراف/۱۷۶)
- ۷۹- خداوند دین را برای انسان آسان خواسته است. (بقره/۱۸۵)
- ۸۰- در کار فرهنگی بازنشستگی نداریم. (شرح/۷)
- ۸۱- گاهی باید تهمت را شنید و پنهان کرد و به رو نیاورد. (یوسف/۷۷)
- ۸۲- باید تحقیر را هم شنید. (حجر/۶)
- ۸۳- کار فرهنگی باید محکم و استوار باشد. (احزاب/۷۰)
- ۸۴- باید به سراغ علم و آموزشی برویم که در آن رشد باشد. (کهف/۶۶)
- ۸۵- برای کار فرهنگی باید با مخاطب محترمانه رفتار کرد. (یوسف/۳۹)

- ۸۶- رهبران فکری باید مناجات های شبانه داشته باشند و از دو منبع قرآن و نماز انرژی بگیرند.(مزم/۲)
- ۸۷- حقیقت کار فرهنگی ایجاد یک حیات معنوی در مخاطب است، نه انتقال علوم و اصطلاحات.(انفال/۲۴)
- ۸۸- نماز از مهم ترین عوامل کار فرهنگی است.(عنکبوت/۴۵)
- ۸۹- محور کار فرهنگی دعوت به یکتاپرستی و مبارزه با طاغوت است.(نحل/۳۶)
- ۹۰- باید انجام کار فرهنگی براساس آگاهی و هوشیاری و شناخت باشد.(نساء/۴۳)
- ۹۱- باید با انحراف بد باشیم نه با منحرف.(شعراء/۱۶۸)
- ۹۲- بالاترین عقل ها و علم ها نیز باید مشورت بگیرد.(آل عمران/۱۵۹)
- ۹۳- وظیفه حکومت اسلامی، کار فرهنگی است.(حج/۴۱)
- ۹۴- از تاکتیک های فرهنگی دشمن، غافل نشویم.(آل عمران/۷۲)
- ۹۵- نباید عناوین ما را از معارف ناب دینی باز دارد.(زمر/۴۵)
- ۹۶- برکات کار فرهنگی منحصر به زمان خاصی نیست و ثابت و ماندگار است.(ابراهیم/۲۴)
- ۹۷- ارزش کار فرهنگی و آموزش مکتب و شریعت، بیش از کارهای دیگر است.(الرحمن/۲، ۳)
- ۹۸- توصیه های مدیریت فرهنگی:

- ✓ قرآن را محور برنامه و کار خود قرار دهید.
- ✓ موفقیت را از خدا بخواهیم.
- ✓ گاه و بیگاه با بزرگان و علماء ملاقات کنید.
- ✓ حریم ها را حفظ کنید.
- ✓ پرهیز از هر گونه رفتاری که متهم به ارتباط جناحی و حزبی و ایجاد شبهه شود.
- ✓ توجه به حواشی و حرکات و رفتار خود داشته باشید.
- ✓ از هدایا و کمک ها و نذرهای مشکوک پرهیز کنید.
- ✓ گاهی از پاسخ به سئوالاتی که سبب فتنه است، طفره بروید.
- ✓ به بهانه جذب دیگران خود شما جذب نشوید.
- ✓ در تبلیغ، عاطفه و محبت مهم تر از و اثرگذارتر از هر ابزار و استدلالی است.
- ✓ مراقب خناسان و جوسازی ها باشید.
- ✓ هیچ گاه رفتارهای غلط و ناشایست را توجیه نکنید.

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ»

منبع: استاد محسن قرائتی، قرآن و متولیان فرهنگی، ناشر: مرکز فرهنگی درسهایی از قرآن، تابستان ۱۳۹۶

تهیه کننده: حوزه بسیج شرکت ملی پالایش و پخش «با آرزوی بهترین ها» «ویرایش دوم ۱۳۹۹»